

[Ministeren for særlige Anliggender.]

Beføjelser følger Lovforslaget i øvrigt det Princip, at Raadets Afgørelser af, om en Person henhører under Loven, kan indankes for Ministeren, medens dets Afgørelse vedrørende de Beløb, der i de enkelte Tilfælde skal udbetales, er endelige.

Jeg skal her ogsaa nævne, at der under Forslagets Behandling i Folketinget blev foretaget den Ændring, at der foruden Formanden skal være 3 og ikke som oprindelig foreslaaet 2 Medlemmer til Stede i Erstatningsraadet, for at Raadet kan være beslutningsdygtigt.

Afsnit 7 indeholder en Række almindelige Bestemmelser. Selv om det er forudsat, at de Foranstaltninger, der er foreslaaet i det foreliggende Lovforslag, i det store og hele skulde være fyldestgørende, kan det dog ikke afvises, at der kan opstaa særlige Tilfælde, hvor Lovens Bestemmelser ikke vil slaa til. I saadanne Tilfælde vil det være rimeligt, at Ministeren for særlige Anliggender som foreslaaet i § 63 efter Indstilling af Erstatningsraadet kan søge de bevilgende Myndigheders Tilslutning til Ydelse af den fornødne Hjælp. Under Behandlingen i Folketinget er der ved Tilføjelsen af et nyt Stykke til § 63 aabnet Adgang til paa samme Maade at søge de bevilgende Myndigheders Tilslutning til at yde Hædersgaver uden for Reglerne i Afsnit 2. Der er herved særlig tænkt paa de Tilfælde, hvor der ved en ren Fejltagelse maatte være sket Likvideringer fra Frihedsbevægelsens Side — en Udvidelse, som ikke klart var omfattet af § 63 i dens oprindelige Skikkelse. § 65 afskærer de Personer, der under Besættelsen har udvist en nationalt uværdig Optræden, fra at kunne faa Erstatning efter Loven. Bestemmelsen er i Folketinget blevet affattet saaledes, at det, for saa vidt angaar Erstatning til efterladte, kræves, at baade afdøde og de paa-gældende efterladte opfylder Værdighedsbetragtningen.

Af Hensyn til Tilrettelæggelsen af Administrationen har jeg under Forslagets Behandling i Folketinget foreslaaet Ikrafttrædelsesdatoen ændret fra 1. Oktober 1945 til 1. November 1945.

Hvad angaar de Udgifter, Lovforslaget vil medføre for Statskassen, skal jeg tillade mig at henvise til det Overslag, der ledsagede Bemærkningerne til Forslaget, idet jeg skal understrege, at det paa Grund af Vanskelighederne med at tilvejebringe det fornødne Materiale kun har været muligt at anslaa Udgifterne rent skønsmæssigt.

Om de finansielle Konsekvenser af de skete Udvidelser af Afsnit 1 og 2 tør jeg

ikke fremsætte nogen bestemt Udtalelse. Jeg er dog nærmest tilbøjelig til at tro, at de aarlige Udgifter til Invaliditets- og Døds-erstatninger beløber sig til ca. mellem 6 og 7 Mill. Kr., hvilket betyder en Forhøjelse paa op mod 2 Mill. Kr. aarlig i Forhold til det oprindelige Forslag.

Endvidere vilde jeg tro, at Udgiften til Kapitalerstatninger for Invaliditeter af samme Grund maatte forhøjes med 2 Mill. Kr. til 7 Mill. Kr. I alt skulde de samlede Udgifter een Gang for alle herefter komme til at andrage 54,8 Mill. Kr.

Som jeg før har nævnt, blev Lovforslaget forelagt det andet høje Ting den 19. September. Det er sket saa sent, fordi Forslaget er saa omfattende og griber ind paa saa mange Omraader. Vi har maattet forhandle til flere Sider, og som man vil vide, har samtlige de Fagministerier, hvis Omraader berøres af Forslaget, deltaget i dets Udarbejdelse.

Herefter er der desværre ikke blevet levnet Rigsdagen megen Tid til at tage Stilling til de Problemer, Forslaget rummer. Folketingsudvalget har lagt Ansvar for, hvad man kalder de rent lovtekniske og administrative Bestemmelser, paa mig, men dette er ikke saa betænkeligt, som det maaske lyder, for vi bygger jo her, som jeg allerede har fremhævet, paa den bestaaende Lovgivning. Om den politiske Side af Sagen, er der blevet forhandlet meget indgaaende i Folketinget, saa at Forslaget ikke kommer ubearbejdet til dette høje Ting.

Alligevel maa jeg meget beklage, at jeg først saa sent, som Tilfældet er, har faaet Lejlighed til at fremlægge Sagen her, men i Betragtning af den grundige Forberedelse, de meget indgaaende Forhandlinger i det andet høje Ting og Sagens store Betydning vil jeg dog gerne give Udtryk for det Haab, at det høje Ting vil undergive Forslaget en hurtig og velvillig Behandling.

H. P. Johansen: Det Lovforslag, som her er til første Behandling, tager som bekendt Sigte paa, at der ydes Erstatning til Besættelsestidens Ofre, det vil sige til nogle Deltagere i Frihedsbevægelsen, nogle Kommuniste, en Del af Politiet og enkelte andre Grupper, altsaa Borgere, som har været særlig haardt ramt af Besættelsesmagtens Metoder; tillige kan der ydes Erstatning til efterladte i Tilfælde, hvor Tyskernes Fremfærd har medført Forsørgeres Død. I det hele taget kan man vist nok sige, at de Skader og Ødelæggelser, som Tyskerne har forvoldt her i Landet baade over for materielle Værdier og over for